

listig, die er niets van meent, maar politieke plannen smeedt.

Hoofdstuk.

Er wordt druk gesproken en geschreven over de verhouding tusschen de kerk en de wereld. Maar bedrieg niet, want er is nu niet om te gaan, dan zullen wij er voortaan om niet van zien komen, tenzij dat de Christelijke Gereformeerde kerk een zelfmoord begeert en Gods werke verwoest om alzo in het politieke plan van Dr. Kuyper te passen.

Het politieke plan van Dr. Kuyper? Zonder twiifel. Wat de Dr. noemt de "reformatie der kerk", is niets anders dan een politiek plan. Want dat plan moest de Hervormde kerk zo als zij nu is, slechts van haar tegenwoordig bestuur en reglement worden ontdaan. Het niet dat over de kerk en lag moest worden weggenomen en dan was alles in orde, want de Hervormde gemeenten zijn ware kerken. Gelukte dit, dan moesten de gescheiden gemeenten zich ontdoen, hare onafhankelijkheid als schuld erkennen en de leden der gemeenten weer individueel gevestigd worden opgenomen in de Gereformeerde kerk.

De Classieke bom in Amsterdam deed dit politieke plan uiteenspreken en er moest wat nieuws voor in de plaats komen. De talentvolle veldheer was spoedig met een nieuw plan gereed en de afscheiding begon onder den naam van "doelers".

Die nieuwe afscheiding viel echter niet mede. Dat viel bitter tegen. Van de 28 predikanten in Amsterdam gingen er maar zes mede; in Rotterdam en Utrecht maar twee; in Schiedam en Amstel maar één en in al de overige steden niet één. Velen die zelfs op het Congres voor standhouders waren geweest, die hard hadden geroepen, trokken terug en lieten met verbijtering van hun eigen woord de nieuwe afscheiding den in den steek.

De toestand waarin men door de kerkebesturen was gebracht en door de rechtbanken — wat wel te voorzien was — zou gebracht worden, maakte het noodzakelijk om tegen de Christelijke Gereformeerde Kerk een andere houding aan te nemen. Men gevoelde, neen men zag meer dan men gevoelde bij de nieuwe afscheiding dat men de "gescheiden Kerk" noodig had.

Wat zullen we tot deze dingen zeggen? Ze aanhooren, er over bedorft zijn, en ze vergeven om Christus' wil, is zeker verre het beste.

Toch moest de Kerk zich om Christus' wil schamen, zoo iets zwart op wit te laten drukken.

KUYPER.

Officiële berichten uit de Ned. Geref. kerken.

SCHEVENINGEN, 13 Juni. Bij deze geven wij ook aan de zusterkerken kennis, dat het den Heere behaagd heeft, ook aan onze plaats een begin van reformatie der kerk te verweten. Niet zonder leedwezen moet ook van deze plaats gezegd, dat de ambtsdragers weigerden in deze hun plicht te doen. Immers de nu opgetreden hebben, eer zij handelden volgens het ambt der geloovigen, zich eerst tot den kerkeraad gewend, en met redenen omkleed, het verzoek tot vrijmaking der kerk tot hem gericht. En nu, zelfs geene gemotiveerde weigering gewerd hun. Toen konden zij niet anders handelen, en hebben, onder biddend opzien tot den Heere, voor de geheele gemeente de Synodale organisatie ter zijde gelegd en zijn wedergekeerd tot de Kerkenordering van 1619.

Ons bij deze in de broederlijke liefde der reeds ontkomen aanbevelende, en biddende dat spoedig ook de nog gebonden tot vrijheid komen, hebben wij het genoege ons te noemen.

Hooggeachte Redactie, UEd. dienst, dienaren, H. BAYENBURG, Ouderling, J. TAAL JR., J. V. D. HARST, Diaken, P. J. DE LUIGT.

De Kerkeraad der Ned. Geref. kerk (doeleurende) van Scheveningen bericht bij deze aan de kerken in ons vaderland, dat hij in zijne vergadering, gehouden den 10den Juni 1888, voor zijne kerk de Synodale organisatie van 1816 heeft ter zijde gesteld en de Kerkenordering onder Gereformeerde kerken, zooals die laatste gewijzigd is in 1619, weder gelidig heeft verklaard.

Namen des Kerkeraads voornamelijk: G. VLUIG, Consulent.

De Kerkeraad der Ned. Geref. kerk (doeleurende) van Oostzee (Friesland) bericht bij deze aan de zusterkerken in ons vaderland, dat ook hij, na door Ds. Brouwer, van de Lemmer, in het ambt te zijn bevestigd, voor zijn geheele kerk gebroken heeft met de Synodale organisatie van 1816 en teruggekeerd is tot de Kerkenordering van 1619.

De Heere gebiede hierover zijn onmisbare zegen!

De Kerkeraad voornamelijk: A. KOEZE, F. T. WIND, G. H. DE VRIES, P. BANOMA.

VOORLOOPIGE SYNODE VAN NED. GEREFORMEERDE KERKEN.

(Slot.) Provincie ZUID-HOLLAND. Classen Rotterdam, Dordrecht, Brielle.

De Classis vraagt aan de voorloopige Synode een nader verklaring van punt IV der bepalingen van de 18ste Sessie der Synode van Dordt, aangaande het vierde gebod.

De Classis spreekt de wenselijkheid uit, dat de voorloopige Synode bij de hooftvergadering aanleiding tot een strengere handhaving der Zondagwet.

De Classis is zeer bevestigd over de eenigheid der doeleurende kerken met de Christ. Geref. onder beding evenwel dat het Statuut van 1864, alle de doeleurende kerken noodig behoeven prijs te geven het standpunt der doeleurende.

Het college van Diakenen der Ned. Geref. kerk van Utrecht, daartoe door het Provinciaal Diaconaal Convent in de provincie Utrecht aangewezen, drukt den wensch uit:

1. dat de Synode zich wende tot de hooftvergadering, met het verzoek, om Zondagrust en verbetering van de verhouding tusschen patroon en werkmans te bevorderen.

2. dat de Synode overweeg, of het niet mogelijk zou zijn als regel vast te stellen, dat diakenen vier malen 's jaars in Provinciale vergaderingen samenkomen.

De Kerkeraad voornamelijk: G. RINGALDA, t. t. procces, H. HOEKSTRA, t. t. scriba.

Door Hinderen.

Van twee katten.

II.

In vroeger tijden werd de losch in Europa meer aangetroffen dan tegenwoordig. De oude natuurkundige Plinius zelfs, die voor 18 eeuwen leefde, kent hem en spreekt van hem onder den naam van Lynx. Te Rome werd dit dier uit Gallië (Frankrijk) ingevoerd, in Duitschland kwam het overal voor; zelfs werd het daar zeer lastig. Zoo wendden zich b. v. in Wurtemberg, de Balingers en Elbingers, wier jagenskunst niet groot genoeg was om deze roofdieren te vangen tot hertog Lodewijk met de bede, dat hij toch jagers zenden zou tegen de vele wolven, en losschen, daar de lieden het jachtbedrijf niet verstonden en ook geen goede honden hadden. De hertog beloofde dit te doen zoo spoedig het sneeuwde.

In den 30-jarigen oorlog en de groote ontvolking die daardoor ontstond, vermeerderten deze roofdieren zelfs zoo sterk, dat zij nog talrijker werden dan vroeger. In het jaar 1683 blyv. werden in de Zuid-duitsche wouden niet minder dan 25 en in het daarop volgende jaar ongeveer 43 van die felle katten gesloten of gevangen.

Intusschen, die toestand duurde slechts kort. De groote vervolging door jagers en met beter schietwapenen hield spoedig een groote opknijping. In het begin der vorige eeuw telde men in Wurtemberg nog maar weinig lynxen en waren ze geheel naar onbewoonde plaatsen teruggedrongen.

Het laatste toevluchtsoord voor dit roofdier was het Zwarte Woud. Aan het einde der 18de eeuw kon men de lynx in Wurtemberg als uitgeroeid beschouwen. Ook in andere streken namen zij af. In Algan gebeurde het eens, dat een losch in een geïsoleerd zocht binnen te dringen, waartoe hij onder den muur doorgroef. Het bekwam hem echter minder goed. Just toen hij den kop in den stal stak, bemerkte een bok het gevaar en ontving hem met zulke geweldige stooten, dat de losch op de plaats dood bleef. In den tegenwoordigen tijd weten de Algaauer geitenhouders van zulke gevaren niets meer te verhalen. Slechts weinige losschen zijn in de laatste 50 jaar in geheel Duitschland gesloten.

Ook in Zwitserland vindt men hem, waar voor ongeveer 40 jaar, alleen in Bünden in één jaar 798 losschen of "dierwolven" gedood werden. Evenzo heeft men in de bergwouden der Pyrenen, Appennijnen en Karpathen slechts enkele dezer vreemde dieren. Darentegen leven zij in Noordelijk en Noordoostelijk Europa nog altijd in menigte. In Zweden en Noorwegen b.v. worden op de jachtvelden van den Staat in één jaar nog ettelijke honderden losschen gedood. Mensch en dier hebben aldaar dan ook veel van de looze streken van dit boosaardig dier te lijden.

Zoo gebeurde het in het jaar 1840 in Noorwegen, dat een kudde geiten op het midden van den dag spoorloos uit het naburige bosch naar het erf van den eigenaar rende. Toen men naar de oorzaak zocht, ontdekten men dat een jonge losch zich op den rug van een geit had gezet, en zijn klauwen stevig in haar hals geslagen had. Het ongelukkige dier rende in zijn angst vertwijfeld heen en weder, tot dat het eindelijk den zoon van den eigenaar, die inmiddels was toegesloten, gelukte den wilden, vermetelen ruitier neer te schieten.

Door zijn bloedstorting, die nog veel groter is dan zijn vraatzucht, richt een losch groote schade onder het wild en het ander gedierde aan. In de hooft Alpen zijn het voornamelijk de gemzen waarop hij het oog gevestigd heeft. Gelukkig hebben dezen een nog fijnere reuk dan hij, en weten zij hem te ontkomen als hij zich sluw aan hun drinkplaatsen in hinderlaag legt. Reenen, dassen, hazen, motten en gevogelte valt hem echter ten buit. Ook jonge en oude herten. In het Noorden bemachtigt hij dikwijls het rendier en den eland. Bij gebrek aan iets beters, houdt hij zijn maaltijd met eekhoornjes en muizen.

(Wordt vervolgd.)

AAN VRAGERS.

B. te V. — S. T. beduidt op een adres: Salvum Titulorum d. w. z. behoudens de titels. Men schrijft dit om de moeite uit te winnen iemands titels bij zijn naam te voegen of ook om daarin niet mis te tasten. Soms wordt S. T. T. gebruikt, schoon onnoodig.

Van een onzer jonge lezers krijgen we dit briefje:

"In De Heraut hebt u gezegd, dat de geschiedenis die u onlangs verteldt, geen gelijkenis was. Maar daarbij heb ik gelezen: of wij ons willen vertellen, hoe dat toch een gelijkenis kon zijn."

Nu had ik alzo gedacht: "De mijn is de pool der zonden, de mijnwerken in de mijn, zijn de zondaren die gered willen worden, de redders, die middelen in 's Heeren hand tot redding der zondaren en het water is de aangrenzende dood, die hen dreigt."

Ik hoop dat u dit briefje in welstand moogt ontvangen, wees daarbij hartelijk gegroet van UEd. uw dienaar, J. DE R.

Zie, dat is nu eens een lezer die nadenkt. De "aangrenzende dood" zal wel de "aangrijpende" moeten zijn. Overigens is 't link beantwoord.

BERICHT.

Wegens plaatsgebrek kunnen de elf weesen ditmaal geen beurt krijgen.

HOOGENBIJK.

Ingezonden Stukken.

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie.)

Geachte Redacteur!

Vergun mij openlijk, in de Heraut, onze waarden broeder Ds. Ploos van Amstel hartelijk te danken voor zijn waar en waardig optel over de groote kwestie, die in zulk een nauw verband staat met onze kerkelijke vereniging.

Jarenlang hoorde ik mijne Friesche ambtgenooten spreken van "onze Ploos", en ik kan begrijpen waarom zij hem zoo noemen.

Kon de opvatting van de verhouding der zichtbare, ware kerk tot de massa der gedoopten of met water besprengde menschen,

met name die van de Ned. Geref. tot het Ned. Herv. kerkgenootschap, door broeder Ploos van Amstel zoo treffend uitgesproken en helder uiteengezet in de Heraut van 10 dezer, beschouwd worden ook als uwe opvatting en die van de Ned. Geref. kerken; kon ook uwe aanstaande Synode zich op het standpunt van Ploos plaatsen; ik geloof, dat dan de grootste hinderpaal, die onze vereniging in den weg staat, opgeruimd was.

In verband hiermede komt het mij voor, dat het gansch verkeerd werkt, zoo wij elkander op de uiterste consequenties drijven. Ook daarom heeft mij het schrijven van Ds. Ploos van Amstel zoo weldadig getroffen. Hij neemt den toestand zooals hij werkelijk is, niet zoo als hij gesteld wordt door het denken. Er kan toch geen andere zichtbare kerk zijn, dan die in de eenheid des geloofs en der Sacramenten leeft. Ongelooovigen en ketters behoeven niet tot haar, ofschoon zij op de ene of andere wijze gedoopt zijn. Er kunnen zijn en er zijn stellig onder de gedoopte massa, uitverkorenen die te zijner tijd tot bekeering komen. En er zijn geloovigen onder die massa, die in allerlei valsch kerkverband leven. Zij behoeven tot de onzichtbare kerk, maar leven, in ongehoorzaamheid aan den Heere, buiten de zichtbare kerk. Zoo geschiedt het dat er soms bokken n en schapen buiten de kerk (zichtbare) leven.

Gave God dat wij het op dit punt maar eens konden worden, en dat alle broeders maar stonden als "onze Ploos", zich afscheidende van hen die niet van de kerk (zichtbare) zijn, om zich te verenigen in eenigheid des waren geloofs, *verderkerende tot de geloofsaandacht des Woords, waarvan niet deel maar geel is, afscheiding van hen die niet van de kerk zijn!*

De verhouding van de kerk tot de overheid en de wettelijke regeling der verhouding is ook een groote moeilijkheid, maar niet de grootste. Wij Christelijke Gereformeerden zijn op dit punt niet onhandelbaar. Indien men ons aantoot dat de betrekking, waarin onze gemeenten tot de burgerlijke overheid staan, een door God verboden is, waarom zouden wij die dan, ten koste van de eenheid der broeders, willen handhaven? Daarom, alles wat gij, geachte Redacteur, van het zoogenaamde statuut van 1869 gezegd hebt of vermoedelijk nog zeggen zult, beschouwen wij deels als gegrond, deels als gezocht aammerkingen. Zij hebben dan ook, tot nog toe, ons geweten niet geraakt. Ook gelooven wij dat tegen de "Kerkelijke Kas" bedenkingen zijn te maken. Maar in ieder geval houden we dit niet voor een levenskwestie of als iets waarmede de kerk staat of valt.

De heer Prof. Dr. Störmer Lohman heeft, blijkens zijn mededeeling in de Heraut van 10 Juni, tot den Minister van Justitie gezegd: "dat een vanouds bestaande kerk zich onmogelijk kon laten erkennen, zonder den schijn op zich te laden van iets nieuws te zijn; dat wij ons daarom niet konden aansluiten bij de Christelijke Gereformeerden en een anderen weg dan dezen wenschten in te slaan."

In deze woorden is, dunkt mij, niets "platonisch". De staatsrechtelijke zijde der kwestie wordt er zeer duidelijk in omschreven. Prof. Lohman beschouwt de kerken in doeleurende als "de vanouds bestaande", ook in staatsrechtelijken, in juridisch-corporatieven zin. Dit doen velen dien hooggeleerden broeder niet na. Ik ook niet. Ik beschouw de kerken van '34 en van '86, de kerken in scheiding en in doeleurende, niet als *vanouds bestaande* maar als in de jaren *ontdane* kerken, wat betreft het formeel, en van hare aardse en maatschappelijke zijde gezien. Naar haar geestelijken oorsprong en blijvend karakter beschouw ik die kerken niet als nieuw opgerichte maar als opnieuw geopenbaarde, of openbaar geworden kerken, nieuwe intapruitsels uit den afgehouwen tronk van het Gereformeerde kerkleven, als de *geestelijke voortzetting* van de kerk der vaderen. Zoodaals God, in de donkerste tijden den Wortel van David in Juda bewaarde en, te zijner tijd, het "Rijstje" uit dien afgehouwen tronk en de Scheut uit zijne wortelen deed voortkomen, zoo ook in dezen tijd de Gereformeerde kerken uit het "godsdienstig genootschap van elk wat wils", gelijk Ds. Ploos van Amstel zegt.

Wij wandelen waarlijk nog op twee wegen. En als straks de kerk der doeleurende gemeente op de Keizersgracht in gebruik is genomen, zal dat wandelen op twee wegen gesynboliseerd zijn. Uw volk aan de ene zijde en ons volk aan de andere zijde der gracht. Dat zal een smartelijk wandelen zijn. Niet tot eer des Heeren, maar aangenaam aan hen die bij onze verdeeldheid belang hebben.

Doch wat de tijd ons ook brenge, een woord als van Ds. Ploos van Amstel zal zijn werking nooit geheel missen. Geve de Heere er zegen op! Met Christelijke hoogachting,

Van dienstwillige dienaar, W. H. GISPEN.

Voor dit goede woord zeggen we den heer Ds. Gispens hartelijk dank.

Over de vraag, of de gedoopten, *wieer doop men erkent*, tot de zichtbare kerk behoeven, is door ons te zijner tijd genoeg gezegd, en uit de *Drie Formulieren van eenigheid* aangetoond, dat deze vraag toestemmend moet worden beantwoord.

Mocht men tegen het toen gezegde eenig argument inbrengen, dan zijn we bereid hierover weder te spreken. Eer haat dit niet.

Slechts herhalen we het toen door ons gezegd, dat al wat tot de zichtbare kerk moet gerekend, daarom nog niet bij de *institutiële* kerk is aangesloten.

De *Kerkelijke Kas* kan buiten spel blijven, daar niemand onder den eisch stelt, dat de vrienden van Ds. Gispens die overnemen.

En wat ten slotte aangaat de gracht, die te Amsterdam de "Nieuwe kerk" der Christelijke Gereformeerden van de noodkerk der broeders in doeleurende scheiden zal, nu daarover maken we ons niet ongerust.

Op twintig passen links en rechts liggen stevige bruggen om in minder dan vijf minuten over de gracht heen te komen, en zoo Ds. Gispens maar een handje helpt, zullen spoedig, zeer spoedig de bruggen gereed zijn, die den in- en uitgang in beide kerken nog vergemakkelijken.

Heel sterk spreekt de door hem gekozen symboliek dan ook niet.

Iets verder op het Singel liggen ook twee gebouwen voor kerkelijken dienst vlak tegenover elkander, ook met een gracht en zelfs een tram die tusschen beide doorgaat.

En toch deze beide kerken hooren tot *hetzelfde geloof*. Ze zijn beide voor Roomsche rekening gebouwd. En nog nooit hoorden we dat dit tweedracht of gedeeldheid onder onze Roomsche stadgenooten gesynboliseerd heeft.

KUYPER.

Gereformeerde Gezindheid.

Doleerende Kerken.

ZESTAL: Dokkum, Houtzagers te Koorwijk, Van Kasterd, te Kollum, Franke te Aukeveen, Oostma te Aarlanderveen, Reuzij te Zevenhoven en Wolf te Ommen.

DIREKTAL: Meppel, K. Fenhout te Zwartduin, D. Boonstra te Zwolle en J. Raman te Bidd. — Te Wageningen, Van den Bergh te Voorhuizen, Van Schelven te Dieren en Ringalda te Utrecht. — Winsom en Baard, J. Hania Pa., cand. aan de Vrije Universiteit te Amsterdam, J. de Jonge te Huijzen en Finkum en J. Wisse te Garfje.

TOEGEZIENDE VAN BEROEP: Loosduinen, W. den Hengst, cand. aan de Vrije Universiteit. BEROEPEN: 's-Gravenhage, A. van Veele te Rotterdam.

BEDAKKE: Vlaardingen, J. D. v. d. Velden te Buitenpost. — St. Anna Parochie, J. Langhout te Anjman. — Christelijke Gereformeerde Kerk.

BEROEPEN: Heerenveen, J. N. Lindeboom te Zutphen. — Heinkensand, H. de Koning te Uithoorn. BEDAKKE: Harlingen, W. Folkens te Minnertsga. — Hattweg, A. de Vlieg te Ouderkerk aan den Amstel. Synodale Genootschapskerk.

DIREKTAL: Gooz, Klerck te Koudekerk aan den Rijn, Van Oosterzee te Sliedrecht en Van Belkum te Steenwijk. — 's-Hage (vac-Moll), C. B. Oorthuys te Katwijk aan Zee, J. C. Moutijn G.C.M. te Schiedam en J. H. L. Rozenmeijer te Amstelveen.

TOEGEZIENDE VAN BEROEP: Ressen, A. van der Hoeven, cand. te Rotterdam. AANKOMENDE TOEGEZIENDE VAN BEROEP: Dieren, J. van Giffen te Blankenham.

BEDAKKE VOOR TOEGEZIENDE VAN BEROEP: Rijsen, J. Bolkestein te Ter Aar. BEROEPEN: Wehden, G. J. van de Pol te Veen. — De Bids, H. Bax te Dordrecht. — Haulerwijk, W. J. Jurema, cand. te Groningen. — Gulpen, J. J. Damsse te Winsom (Gr.). — Nieuwvliet (cl. J. de Blijde), G. F. Haspels, cand. te Nijmegen. — Amelide, J. Bolkestein te Langerak a.s. — Musselkanaal, W. Jurema, cand. te Groningen. — St. Anna, P. A. van Schaik te Groote Lindt a.s. — Oudenieuw, A. Jonker te Jurij. — Zwijsdrecht, A. Knool te Elburg. — Jlas, J. Post te Charlus en Kattendrecht. — Elburg, J. van der Linde te Schoonrewoerd a.s. — Den Hoorn (Tessel), Th. Hoog te Helvoirt en Haren (cl. den Bosch). — Nieuwland (Land van Arkel), F. Eortijla te Zwammerdam. — Zaamslag, J. A. van Boven te Oost- en West-Souburg. — Naaldwijk, Drooglever Forum te Neele. — Vries (Dr.), M. van Heiningen Nanninga te Delfzijl. — Hemmen, J. W. Berkelbach van den Sprenkel te Herveld a.s. — Brichth-Nieuwland, R. H. Drijber te Brielle. — Velzen, B. Swan te Gouda.

AANKOMENDE: Oosthem, c. a. E. B. Gunning te Zetten. — Leeuwarden, P. J. Romijn te Zierikzee. — Woudrichem (cl. Heusden), P. F. v. d. Nieuwenhuis te 's-Gravenpolder. — Emmen-Bunen (cl. Amersfoort), S. Verhoef te Langerak bezuiden de Lek (cl. Gouda). Wageningen, J. Hoogenraad te Polbroek (cl. Utrecht), Linschoten, P. Snoep, cand. te Utrecht. BEDAKKE: Barum c. a. (cl. Dokkum), J. G. Brinjing te Workum. — Kleverdieke (cl. Middelburg), C. W. A. Nieuwland, cand. te Dokkum. — Kulture (cl. Kampen), G. F. Haspels, cand. te Nijmegen. — Hinkelooop, Hemsra, cand. te Franeker. — Naaldwijk, J. A. Prins te Dokkum. — Woerden, J. G. Klomp te 's-Graveland. — Luten en Noordwijk (Gr.), W. J. Jurema, cand. te Groningen. — Eist (cl. Wijk bij Duurstede), J. v. d. Meulen te Vuurse. — Hemmen (Betswe), J. W. Berkelbach van den Sprenkel te Herveld (cl. 's-Graveland) a.s. — Goudswaard, A. van de Lange te Bruchem en Kerkwijk. — Goudswaard, A. van der Hoeven, cand. te Rotterdam. — Heerker, E. J. van de Roemer te Schellinkhout. — Gamwerd en Oostum (cl. Groningen), P. G. Siemens te Den Aerd. — Stellendam (cl. Brielle), J. W. H. Kallman te Munster. — Maarsicht, P. J. B. K. Simon van der Aa te Pannerd.

AANKOMENDE: Oosthem, c. a. E. B. Gunning te Zetten. — Leeuwarden, P. J. Romijn te Zierikzee. — Woudrichem (cl. Heusden), P. F. v. d. Nieuwenhuis te 's-Gravenpolder. — Emmen-Bunen (cl. Amersfoort), S. Verhoef te Langerak bezuiden de Lek (cl. Gouda). Wageningen, J. Hoogenraad te Polbroek (cl. Utrecht), Linschoten, P. Snoep, cand. te Utrecht.

BEDAKKE: Barum c. a. (cl. Dokkum), J. G. Brinjing te Workum. — Kleverdieke (cl. Middelburg), C. W. A. Nieuwland, cand. te Dokkum. — Kulture (cl. Kampen), G. F. Haspels, cand. te Nijmegen. — Hinkelooop, Hemsra, cand. te Franeker. — Naaldwijk, J. A. Prins te Dokkum. — Woerden, J. G. Klomp te 's-Graveland. — Luten en Noordwijk (Gr.), W. J. Jurema, cand. te Groningen. — Eist (cl. Wijk bij Duurstede), J. v. d. Meulen te Vuurse. — Hemmen (Betswe), J. W. Berkelbach van den Sprenkel te Herveld (cl. 's-Graveland) a.s. — Goudswaard, A. van de Lange te Bruchem en Kerkwijk. — Goudswaard, A. van der Hoeven, cand. te Rotterdam. — Heerker, E. J. van de Roemer te Schellinkhout. — Gamwerd en Oostum (cl. Groningen), P. G. Siemens te Den Aerd. — Stellendam (cl. Brielle), J. W. H. Kallman te Munster. — Maarsicht, P. J. B. K. Simon van der Aa te Pannerd.

Geabonneerden op De HERAUT wordt beleefdelijk verzocht, de abonnementsgelden over het kwartaal, eindigende 30 Juni a.s., ten bedrage van f 1.20, per postwissel over te maken.

Op ontvangst van den postwissel wordt den afzender daarvan bericht gezonden.

J. A. WORMSER, Directeur-Uitgever, Amsterdam, Juni 1888.

Advertentiën.

Hedenavond omstreeks half tien uren ontiep, in het blijmoedig geloof in haar Heer en Heiland, onze innig geliefde moeder en behoudmoeder, RINSKE A. JONKER, sedert den 12den Juli 1863 weduwe van JOHANNES H. VISSER, in den gezegenden ouderdom van zes en tachtig jaren en ruim elf maanden.

C. J. VISSER, R. J. OSINGA — VISSER, M. D. OSINGA, H. J. VISSER, J. J. VISSER.

Balk, 13 Juni 1888. (220)

Voor de vele bewijzen van deelneming, ons betoond, zoowel binnen het Gymnasium te Zetten als in de Lemmer en daar buiten, bij het overlijden van onzen eenigen geliefden zoon HENDRIK, betuigen wij onzen hartelijken dank.

K. PISTERS en Echtgenooten. Limmer, 20 Juni 1888.

Algemeene kennisgeving. Gymnasiaal studiefonds „Kerkhulp."

Jongelieden, die aan 't Gymnasium te Zetten wenschen opgeleid te worden, en wegens het niet toereikend zijn van eigen middelen, ondersteuning begeeren te ontvangen uit genoemd fonds, hebben zich vóór 8 Juli a.s. aan te melden bij den secretaris.

G. OOSTERHUIS te Zetten.

Geschriften van Baron Van Doorn van Westcapelle.

De zaligmakende genade Gods. De loopbaan ons voorgesteld.

De zoekende zondaar en de dienende discipel. Wat houdt Gods zegen tegen?

Prijs van elk f 0.15. 25 exemplaren f 3. — 100 exemplaren f 9.50. Amsterdam. HUYEKER & ZOON.

WIE HELPT

iemand, behoorende tot de Nederl. Geref. kerk (doeleurende), aan f 1500, als kapitaal in zijne zaak (die aan geen risico onderhevig is), ten einde die zaak voldoende te kunnen uitbreiden, om in zijn onderhoud te voorzien. Rentevergoeding en jaarlijksche aflossing.

Adres, onder letters H. H., advertentie-bureau A. TER WEEME, Rotterdam.

Heden verscheen, en is bij alle soliede boekhandelaren verkrijgbaar:

OLIE EN WIJN IN DE WONDEN.

Beschouwingen over het DIAKONAAT door Ds. H. HOEKSTRA, Ds. N. A. DE GAAY FORTMAN en Dr. W. VAN DEN BERGH.

2de herziene en goedkeurende uitgave. PRIJS 50 CENT.

DE HANDELINGEN van het

Diakonaal Congres,

gehouden door afgevaardigden der kerkeraden van de Ned. Geref. kerken (doeleurende) te Utrecht, den 2den en 3den Februarij 1888.

Hierin komen voor de drie referaten, gehouden door de heren: Dr. H. HOEKSTRA, Dr. N. A. DE GAAY FORTMAN en Dr. W. VAN DEN BERGH.

Prijs 25 cent. Tegen toezending van bovenstaande bedragen, in postwissel of in postgelden, verzendt de uitgever beide werken franco per post.

Harderwijk. A. BERENDS.

De strik Schrift ga Toch van een volg en u het afged bijheid de hart dat beeld van de menschen schapen is geschapen heid (naa schepsel b Maar a pen, wor dan de t kenbaar v schapen k nende vijf blijfels, ju te beneme van onze nu gaat l altoos inw Majesteit God is vo ik God i minste da omdat da nu de m zijn God, en afgede De afg doolgeraal het gemis te vullen, hoogerens voort het die op d en lichaam Een zo rugvinden, zich over komen.

De aandacht van kerkeraadsleden en bestuurs van Kerkelijke Kassen der Doeleurende wordt, bij het maken van hun plannen voor kerkhulp hiermede gevestigd op de

Fabriek tot houtbereiding te Fijenoord, van Mr. C. MIRANDOLLE.

Om meerdere duurzaamheid aan het hout te geven wordt het daar geburnetteerd en gecreosoteerd.

Burnetteeren, eene bewerking waaraan de Engelschman BURNET zijn naam gaf, bedoelt meerdere duurzaamheid te geven door het inpersen van chloorzink.

Dit is bijzonder aan te bevelen voor hout boven den grond.

Creosoteeren bedoelt meerdere duurzaamheid te geven door het inpersen van creosootolie.

Deze bewerking is bijzonder aan te bevelen voor fundering.

Onnoodig waar uw palen voortdurend in water of onder een bodem staan, is zij echter noodzakelijk waar zij afwisselend aan de inwerking van vocht en droogte blootstaan.

Dan moet ge creosoteeren. Geheel creosoteeren is echter kostbaar.

Daarom zocht en vond ondergetekende een methode, om de palen juist zoover te creosoteeren als noodig is.

Deze methode, bekroond te Parijs en te Amsterdam, allergunstigst beoordeeld in het Koninklijk Instituut van Ingenieurs en andere technische kringen en door Z. Exc. den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid aanbevolen, raakte bekend onder den naam van METHODE MIRANDOLLE.

De "methode-Mirandolle" nu, bleek reeds derwijs proefhoudend en min kostbaar, dat zoowel de Staat, als talrijke particulieren, er bij hun bouwplannen mee rekenden.